

pomoči. Sklenilo se je kmete nagovarjati, naj se izselijo v Sibirijo in si naj ondi ustvarijo svoje nove domove. Mnogo se jih je že oglasilo, da se izselijo. Vlada dela v to potrebne priprave in ko se že započeta gradnja sibirske železnice dogotovi, sme se v resnici pričakovati, da si kmetje nastanjeni sedaj v sredini Rusije zamorejo pomoči v Sibiriji do blagostanja.

Grško. — Staro ministerstvo se je razšlo in imenovalo novo. Predsednikom in ob ednem finančnim ministrom izbran je Trikupis. Druga ministerska mesta oddala so se pa tudi Trikupisovim somišljenikom. Protikraljeva stranka je torej poražena in na krmilu zopet dinastiji udano ministerstvo.

Angleško. — Angleška zbornica se bode v kratkem razpustila. Stranke že sedaj močno agitujejo in se pripravljajo na volitev. Konservativna dosedaj vladujoča stranka pod vodstvom Salisbury-ja dela na vse pretega, da bi se obdržala na krmilu. Pa tudi nasprotna liberalna stranka ne miruje in se pripravlja skrbno na volitveni boj. Njen vodja Gladstone izdal je že volilni oklic. V tem volilnem oklici se posebno naglašja, da se morajo zboljšati razmere delavcev. Vse časopise se bavi s tem oklicem, konservativci ga obsojajo, češ da obseza protislovja in da je zvijsko sestavljen in da mu je namera le volilce loviti v zanjke liberalizma, liberalni listi ga pa hvalijo rekoč, da bo napravil dober vtis in pripomogel k srečni zmagi. Pa naj bo že tako ali tako, vsekako vedeti se mora, da so vsi volilni oklici vabljeni in zapeljivi in če je morebiti Gladstone v svojem oklici tudi malo pretiraval, je lahko razumno. Kak bo izid volitev, se gotovega ne ve še nič, a prav boje se konservativci, da ne bi podlegli proti liberalcem.

Amerika. — Demokratje izbrali so na svojem volilskem shodu skoraj ednoglasno, — kakor je bilo tudi pričakovati — Clevelanda za kandidata. Boj pri volitvah obeta biti hud, kajti demokratje so dobro organizovani, in kdo ve, če ne bode njihov kandidat res prodril proti republičanskemu kandidatu Harrisonu in voljen predsednikom Zjedinjenih držav.

Obrtnija.

Nekaj o lesnih namakah.

(Holzbeizen.)

(Dalje.)

Anilinske rujave namake. a) Bismarckova rujava: 150 g Bismarkove rujave in 4 kg dežnice.

b) Rudečkasto - rujava: 150 g Vesuvine in 4 kg dežnice.

c) Kostanjevo-rujava: 180 g Marron in 4 kg dežnice.

d) Temno-rujava: 180 g kisle rujave (Säurebraun) in 3 1/2 kg dežnice.

7.) Vijoličaste namake. a) Namoči 4 dele prožiljke, 8 delov Campeche-lesa (Campecheholz) v toliko hudega vinskega oceta, da stoji tekočina za debelino roke nad obema lesovoma. Ko je nekaj časa na gorkem stalo, prilij 10krat toliko vode in kuhaj vse skup par ur, potem prideni 1 del goluna. Zdaj je namaka gotova. Vendar jo moraš še precediti. Ako prideneš več ali manj kapljic žveplene kisline, dobi namaka razne razlike v barvi.

b) Namoči les najprvo v modrilu (indigo), potem pa z jedno opisanih rudečih namak. Vselej dobiš lepo vijoličasto barvo.

c) Kuhaj 500 g prožiljke v 1 1/2 kg vode celo uro, potem pa precedi. Poleg tega raztopi 120 g železnega vitrijola v 250 g vode in zmešaj obe raztopini.

Anilinske vijoličaste namake. a) Svetlo-vijoličasta: 150 g methyl-vijoličaste (Methylviolete) 4 kg vode.

b) Temno-vijoličasta: 150 g methyl-vijoličaste, 3 kg dežnice.

c) Rudečkasto-vijoličasta: 150 g methyl-vijoličaste, 30 g fuhsina, 4 kg dežnice.

d) Modrikasto-vijoličasta: 150 g methyl-vijoličaste, 30 g Bleu de lumière, 3 kg dežnice.

8.) Sive namake. a) V jednom kilogramu vode kuhaj 100 g stolčenih šišek pol ure, ko se ohladi, odlij, kar je čistega in v to vlož lesove 3—4 ure. Potem jih deni v raztopino 10 g železnega vitrijola in 600 g mrzle vode. V tej raztopini naj leži les jedno uro. Ko se je les posušil, zdrgni ga s krtačo, namočeno v raztopini 10 g goluna v 180 g vode. Če je barva prebleda, naj se ves proces še jedenkrat ponovi.

b) Kuhaj pol ure 1 del orselja (Orseille) v 10 delih vode. S to raztopino namoči les, potem pa še z raztopino solitarno-kislega železnega oksida. Če je bilo v raztopini železa odveč, je les končno nekoliko rumenkast; če ga je bilo premalo, pa modrikast. Če v tem slučaju pridenemo še nekoliko pepeljike, je namaka čisto modra.

c) Stari mizarji rabijo radi naslednjo sivo namako. Izpod brusa se pobere in posname ona fina sipa in blato, ki se nabira pod njim. V tem blatu mora les 3 do 4 tedne ležati, da postane siv.

d) Svetlo-sivo namako dobiš, ako kuhaš 150 g železnega vitrijola v 1 1/2 kg dežnice ali potočne vode, ter najprvo s to raztopino les napojiš, potem pa prevlečeš z vrelo raztopino 30 g šiškov kisline (Pyrogallussäure) v 1 kg dežnice ali potočne vode.

e) Modro-siva namaka se naredi tako, kakor prejšna, samo da se vzame 350 g železnega vitrijola v 1 1/2 kg dežnice.

f) Temno-siva namaka se tudi priredi kakor pri d) samó da se vzame 450 g železnega vitrijola in 1 1/2 kg dežnice.

Anilinske sive namake. a) Modro-siva: 150 g Gris bleu, 3 kg dežnice.

b) Siva: 140 g Gris, 3 1/2 kg dežnice.

c) Železno-siva: 200 g Gris roüge, 3 1/2 kg dežnice.

d) Rumenkasto siva: 150 g Gris jaüne, 3 kg dežnice.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Pokost (firniss) «Excelsior». Tovarna za kemijsko-tehnične izdelke P. Hoffmanna v Kolinu prodaja pod imenom „Excelsior“ novo prevlako, ki obeta postati velicega pomena za razne obrti. Hoffmanna pokost je precej gosta, smetani podobna tekočina, ki nekoliko po amonijaku diši. Posuši se zelo naglo; prevlaka je prozorna in nekoliko rumenkasta. Priporočila vredna je posebno v nastopnih slučajih: 1.) Kot podlaga za

oljnato barvo na lesu, na mortu, gipsu, vapnu, cementu in sploh na zidu; za laziranje lesa kot podlaga lakom itd. 2.) Kot krilna barva (Deckfarbe), ako se zmeša s kako poljubno zemeljsko ali pa kemijsko barvo. — Kilogram opisane pokosti stane 24—30 krajcarjev.

Tehnični pripomočki za malega obrtnika. Tehnologični muzej na Dunaji je otvoril nov in jako zanimiv oddelek. V posebni dvorani, ki meri 200 m² (kvadratnih metrov) so postavljene vse važnejše mašine, katerih se more posluževati mali obrtnik. Gotove dni v tednu so mašine v teku in vsak si jih lahko ogleda zastoj, dela z njimi preskušnje in se prepričava o njihovi vrednosti. Kdor tedaj želi kupiti novo mašino, ni mu treba več kupovati mačka v žaklji. V muzeji more stroj natančno ogledati, ž njim delati in se na vse strani osiguriti o njegovi uporabi. Razne tovarne bodo svoje nove izdelke izpostavljale v imenovanem prostoru in vsak obrtnik si bode takoj ogledal lahko vse, kar prinaša tehnika novega. V prvi vrsti bodo imeli korist seveda dunajski obrtniki, a tudi ptujec naj nikdar ne zamudi lepe prilike, da si ogleda omenjeno napravo. Natančnejše podatke daje drage volje vodstvo tehnologiškega muzeja na Dunaji (Währingerstrasse 59).

Kmetijstvo.

Čebele po zimi.

Mnogokrat se poprašuje, koliko medu potrebujejo čebele čez zimo. Po skušnjah zadošča za panj pet do osem kilo, in se seveda množina medu ravna potem, koliko čebel ima panj. Da pa bomo vedeli, imajo li panjevi toliko medu, naj se vselej vsak panj, predno se denejo čebele vanj, prazen zvaga in njegova teža zaznamuje na zunanji steni panju ali pa zapiše v kaki zapisnik. Jeseni panj s čebelami iztehtaj, odštej potem od njegove teže težo praznega panju, potem pa še pet kilo, kajti toliko tehtajo čebele in satovje. Tako dobiš čisto težo medu. Pri starih panjevih na čebele in satovje računaj nekaj več.

Ko bi pa moral čebelam pokladati po zimi, dajej jim kuhano sladorno raztopino. Slador manj vznemirja čebele nego med.

Večkrat se pripeti, da čebele pomrjé v panjih, v katerih je dovolj medu. To se pa zgodi zaradi tega, ker zaidejo mej prazno satovje in ne morejo do polnega. Za to se priporoča, da se jeseni satovi prevrtajo s takim dolgim nožem, tako naredo hodniki, da čebele morejo od strani v sredino panjev. Na ta način se lahko povrnejo čebele, ki so zašle v kako napačno ulico mej satovjem, kjer bi zmrznile, zopet k glavnemu stanu, kjer se okrepčajo in ogrejejo.

Če šumé po zimi čebele, jim primanjkuje zraka, ali so pa žejne. Oglej si torej, če ni morda izhodna luknja zamašena z mrtvimi čebelami. Če je, jo otrebi. Če pa ni, pa zmoči cunjo in jo lepo mirno potisni k čebelam. Navadno bode to že zadoščalo, da se utolaži čebelam žela. Če se pa šumenje čebel še ponavlja, pa deni v panj z lahko stvarjo zamašeno steklenico, tako da čebele lahko srkajo iz nje vodo, ki pa sama vendar ne izteče. Po

zimi čebele primerno odeni, ali vedno glej, da izhodna luknja ostane prosta.

Večkrat je treba dno panja očediti mrtvih čebel. To delo olajšajo vloženi listi trdega papirja. Pri tem je še to dobro, da vidiš, če jih rahlo ven potegneš, na koliko satovih sede čebele, kako je z medom, so li mrtve čebele v panji in če je mej njimi matica.

Kmetijske raznoterosti.

Črešnjeva muha. Črvi v črešnjah prihajajo od črešnjeve muhe (*Spilograpia cerasi*). Ta muha polaga svoje jajca v maji in tudi pozneje na črešnje. Izlegli črv se vje v črešnjo in jo zapusti, ko je izrasel, ter se v zemljo zarije in spremeni v bubo. Drugo leto iz bube izleti muha, ki zopet nese jajca. Da se ta muha nekoliko uniči ali vsaj zabrani njeno razširjenje, se priporoča: 1.) Črešnje zgodaj obiraj. 2.) Zbiraj in uničuj odpadle sadove. 3.) Pred majem prekoplji tla pod črešnjami. Buba je navadno tri centimetre globoko v zemlji. S prekopavanjem pride globokeje v zemljo in se zaduši ali pa vsaj muha izleteti ne more.

Krmljenje žrebcev. Najboljša krma za žrebce je oves. Krmi jih vse leto blizu enakomerno in ne preobilo, da žrebec preveč ne odebeli, ker potem ni za pleme. Kadar ga spuščáš, krmi ga bolje. Ali ne smeš mu nakrat začeti dajati več piče, temveč ga polagoma privadi in potem tudi odvadi, ker sicer bi žrebec redno piče ne prebavil in bi ti z boljšo krmo ne dosegel, kar želiš.

Poučni in zabavni del.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

259.

Smrt Livingstone-ova. Druga ekspedicija Stanley-eva. Ugogo. Boji.

Prvi kos pota je bil zelo težaven, četudi so šli po tistem svetu, po katerem so navadno karavane potovale. Hudi nalivi so vjeli karavano čez mesec dnij, k temu je pritisnil še stradež, ker v pokrajini Ugogo je bilo tega leta veliko pomanjkanje. Potniki dosta potov niso dobili žita v selih, skozi katera so šli, in dne 17. januvarija je opešal tudi jeden Evropejec: Eduvard Pocock je umrl v Čivoji, pokrajine Ugogške, zapustivši brata, pa tudi Stanleya v največjej žalosti.

Ugogo! Človek bi se moral sam potikati po osrednjej Afriki, da bi razumel, koliko ta beseda ima v sebi muk, težav, stroškov, nevarnosti in nesreč! Karavana se je približala selu v tej zemlji; vse je iznemoglo, grla so suha, črnici ne prepevajo niti ne brbljajo, kar tako radi delajo, da nič rajše ne. Sliši se samo težko sopenje nosačev in časih stokanje radi utrujenosti ali žeje. Pa kaj če to, le naprej, saj je selo blizu, kjer se bode dobilo jesti, piti, in tudi počitka.

Ali Bog pomagaj! Komaj si se ustavil, že ti prigrmi četa oboroženih domačinov, kateri te pozivljejo